

HELENA SAARIKOSKI

KIRJEITÄ
EPPU NORMAALILLE

PÄIVÄKIRJA
2009–2019

”EPPU NORMAALI NYT ON LÄHTEMÄTTÖMÄSTI OSA
TÄTÄKIN MINÄÄ, JOKA TÄSSÄ KIRJOITTA JA
KERTOO SEIKKAILUISTAAN JA MIETTEISTÄÄN.”

Kirjeistä koostuvan päiväkirjan kirjoittaja Helena Saarikoski on
freelancer kulttuurientutkija ja tietokirjailija. Kirjeissä vuosilta
2009–2019 kerrotaan vapaan tutkijan työn arjesta ja arkea
ryydittävästä harrastuksista ja juhlista, muun muassa noin kuudesta-
kymmenestä retkestä Eppu Normaalin keikoille tänä aikana.

Tansseista, rituaaleista, juhlista. Unista, seksistä, muistoista.
Julkisesta ja yksityisestä. Esityksistä ja kertomuksista.
Kirjoittamisesta. Avioliitosta, puista, sienistä ja yrteistä.
Kakuista ja leivoksista. Vesistä, säästä, saaristosta ja rannikosta.
Hierarkioista, vallasta ja kilpailusta. Rikoksista ja rangaistuksista,
sairauksista ja parannuksista. Työstä ja taistelusta.
Rakkaudesta ja rock 'n' rollista!

Partuuna 2023

ISBN 978-952-7504-16-1

HELENA SAARIKOSKI

KIRJEITÄ
EPPU NORMAALILLE

PÄIVÄKIRJA 2009–2019

partuuna

Helsinki 2023

Kulttuuriosuuskunta Partuuna, Helsinki

partuuna.fi

© Helena Saarikoski 2023

Etukannen kuva Otso Hyttinen, Helsingborg 20.8.1998

Graafinen suunnittelu ja taitto Remi Unkari

Painettu Dukatavan kirjapainossa Riiassa, Latviassa

Kirjastoluokka 99.14 Elämäkerrat. Muistelmat: Antropologit,
kansatieteilijät, tutkimusmatkailijat

Asiasanat *Musiikkielämä, konsertit, fanius, tanssi, folkloristiikka, tutkijat,
dosentit, freelance-työntekijät, työttömät*

Suomen tietokirjailijat ry on tukenut kirjan kirjoittamista apurahalla.

ISBN (pehmeäkantinen kirja) 978-952-7504-15-4

ISBN (PDF) 978-952-7504-16-1

Sisällys

- 10 HELSINKI 16.10.2023
Hyvä lukija!
- 11 HELSINKI 21.5.2009
4.4.2009 Helsinki, Vartiokylän työväentalo, Helenan Riemujuhla
- 15 SEILI, SAARISTOMEREN TUTKIMUSLAITOS 27.8.2009
15.8.2009 Oulu, Messuaukio, Raksila, Suomi-ilmiö 2009
24.7.2009 Valkeakoski, Työväenmusiikkitapahtuma
11.7.2009 Rauma, Unaja, Eppu Normaali
9.7.2009 Tampere, Keskustori, Tammerfest 2009
- 20 RUOHOLAHTI, HELSINKI 28.10.2009
16.10.2009 Turku, Kooma, Eppu Normaali
25.9.2009 Huittinen, Seurahuone, Eppu Normaali
- 23 HELSINKI 1.3.2010
25.11.2009 Helsinki, Tavastia, Eppu Normaali
- 25 HELSINKI 11.7.2010
10.7.2010 Lohja, Aurlahti, Rantajamit 2010
13.6.2010 Espoo, Marin kenttä, Kivenlahti Rock '10
21.5.2010 Helsinki, Virgin Oil, Eppu Normaali
- 30 FISKARS 9.10.2010
3.9.2010 Tukholma, Nalen, Eppu Normaali
- 36 HELSINKI 20.12.2010
2.12.2010 Helsinki, Circus, Eppu Normaali & Kummeli,
Suuri joululahja -kiertue
1.12.2010 Helsinki, Circus, Eppu Normaali & Kummeli,
Suuri joululahja -kiertue
- 39 HELSINKI 30.3.2011
- 44 LISSABON 19.4.2011
- 47 PRAHA 22.5.2011
- 50 HELSINKI 2.8.2011
30.7.2011 Ylöjärvi, Teivon ravirata, Kuninkuusravit
11.6.2011 Helsinki, Suvilahti, JHL:n kaupunkifestivaali

- 57 HELSINKI 16.9.2011
- 61 LJUBLJANA 1.–4.12.2011
23.11.2011 Internet, nettikeikka, Eppu Normaali, Mutalan julkistus
12.11.2011 Helsinki, Merikaapelihalli, Pikkujoulurockshow Paluu 80-luvulle
4.11.2011 Jämsä, Himos-Areena, Eppu Normaali
- 66 VILNA 14.5.2012
25.3.2012 Helsinki, Kansallisteatteri, Eppu Normaali, Mutala
- 69 HELSINKI 16.7.2012
6.7.2012 Lohja, Aurlahti, Rantajamit 2012
1.7.2012 Oulu, Raatin stadion, Eppu Normaali, John Fogerty
- 72 HELSINKI 22.10.2012
19.10.2012 Järvenpää, Sibelius-sali, Mutala-konserttialikiertue
- 74 HELSINKI 5.11.2012
3.11.2012 Jämsä, Himos-Areena
1.11.2012 Espoo, Tapiola-sali, Mutala-konserttialikiertue
- 78 HELSINKI 12.12.2012
30.11.2012 Helsinki, Musiikkitalo, Mutala-konserttialikiertue
- 80 HELSINKI 11.3.2013
- 84 PRAHA 4.5.2013
- 86 HELSINKI 22.6.2013
15.6.2013 Kaarina, satama, Saaristo Open
- 90 HELSINKI 9.8.2013
3.8.2013 Pori, Kirjurinluoto, Porispere
2.8.2013 Hämeenkyrö, Hämyvestari
31.7.2013 Somero, Esakallion lava, Jussi & the Boys, Eppu Normaali
- 93 TALLINNA 16.12.2013
28.11.2013 Helsinki, Circus, Eppu Normaali
- 97 HELSINKI 9.2.2014
- 100 HELSINKI 29.5.2014

- 101 MIKKELI – HELSINKI 22.6.2014
21.6.2014 Mikkeli, Visulahti, Visulahden juhannus
- 102 KATAMARAANISSA KORČULA – DUBROVNIK 17.7.2014
- 106 HELSINKI 23.9.2014
16.8.2014 Helsinki, Malmin lentoasema, Eppu Normaali
31.7.2014 Puumala, satama, Siltakemmakat
- 108 HELSINKI – TAMPERE – HELSINKI 26.11.2014
20.11.2014 Helsinki, Circus, Kitara, Joulujähdet!
- 111 HELSINKI – TALLINNA – HELSINKI 23.1.2015
- 116 HELSINKI 21.4.2015
- 117 HELSINKI 2.6.2015
22.5.2015 Ylöjärvi, Rantapuisto, Pöheikön pölläys
- 120 KARKKILA – HELSINKI 5.7.2015
4.7.2015 Karkkila, Karkkilan tori, Harju Fest
24.6.2015 Jämsä, Himos Park, Eppu Normaali Pitkään ja hartaasti
- 123 HELSINKI 30.8.2015
14.8.2015 Joensuu, Ilosaari, Kerubin kesäkonsertti
1.8.2015 Kerimäki, Sirkuskenttä, Puruvesi Pop
24.7.2015 Tikkurila, Hiekkaharjun urheilupuisto, Tikkurila Festivaali
- 127 HELSINKI 29.11.2015
27.11.2015 Helsinki, Merikaapelihalli, Eppu Normaali
- 131 KUOPIO – HELSINKI 17.2.2016
- 133 HELSINKI 30.4.2016
- 136 HELSINKI 20.6.2016
8.6.2016 M/S Baltic Princess, Starlight Palace, Eppu Normaali
7.6.2016 M/S Baltic Princess, Starlight Palace, Eppu Normaali
- 138 FRANKFURT (M) – ZAGREB 2.7.2016
- 141 HELSINKI 20.8.2016
18.8.2016 Helsinki, Hernesaaren Ranta, Eppu Normaali
6.8.2016 Tampere, Ratinan stadion, Eppu Normaali feat. Santun bändi joht. Santtu-Matias Rouvali

- 145 HELSINKI 17.10.2016
- 149 KALLAHTI, HELSINKI 6.12.2016
3.12.2016 Espoo, Metro-Areena, "Ratina 2", Eppu Normaali
ja Santun bändi
2.12.2016 Espoo, Metro-Areena, Eput-elokuvan ensi-ilta,
Eppu Normaali
- 154 HELSINKI 3.3.2017
19.2.2017 Helsinki, Kulttuuritalo, Eppu Normaali
Kosketuksessa
- 158 KALLAHTI 5.4.2017
- 162 HELSINKI, KALLAHTI 5.6.2017
- 166 HELSINGIN KALLAHTI 29.6.2017
24.6.2017 Somero, Esakallion lava, Vainionperä, Agents,
Eppu Normaali
- 171 HELSINKI 28.8.2017
17.8.2017 Helsinki, Hernesaaren Ranta, Eppu Normaali
- 175 HELSINKI 20.9.2017
- 178 HELSINKI KALLAHTI 11.11.2017
9.11.2017 Helsinki, Tavastia, Eläköön suomirock! -gaala 2017
- 182 KALLAHTI 18.2.2018
- 186 KALLAHTI 23.3.2018
- 191 KALLAHTI 9.7.2018
- 195 KALLAHTI 9.9.2018
29.8.2018 Ylöjärvi, Kaupungintalon aukio, veistoksen
paljastus, Eppu Normaali
- 199 KALLAHTI 20.9.2018
- 201 KALLAHTI 8.10.2018
- 204 KALLAHTI 9.11.2018
- 212 KALLAHTI 19.1.2019
- 219 KALLAHTI 13.2.2019
- 226 KALLAHTI 7.3.2019
5.3.2019 Helsinki, Tavastia, Mikko Saarelan muistokonsertti

- 228 KALLAHTI 6.4.2019
- 233 KALLAHTI 26.4.2019
- 234 KALLAHTI 4.5.2019
- 236 KALLAHTI 27.5.2019
24.5.2019 Ylöjärvi, Rantapuisto, Pöheikön pölläys
- 239 KALLAHTI 25.6.2019
22.6.2019 Hämeenlinna, Tuuloksen Kapakanmäki,
Eppu Normaali
- 243 KALLAHTI 6.7.2019
5.7.2019 Hämeenlinna, Linnanpuisto, Wanaja-festivaali
- 247 KALLAHTI 28.7.2019
27.7.2019 Espoo, Kulttuuritalon aukio, IskelmäKesä 2019
- 252 KALLAHTI 19.8.2019
16.8.2019 Savonlinna, Olavinlinna, Eppu Normaali EloJubilee
- 257 KALLAHTI 25.8.2019
23.8.2019 Mikkeli, tori, Mikkelin palloilijat 90 v. juhlavuoden
torijuhla
- 263 KIRJALLISUUTTA
Tekstissä viitattuja Helena Saarikosken julkaisuja
- 266 HENKILÖNNIMIHAKEMISTO

HELSINKI 16.10.2023

Hyvä lukija!

Olen seurannut Eppu Normaalia 1970-luvun lopulta ja käynyt myös Eppu Normaalin soittajien ”terapiabändin” Screaming Thundersin keikoilla 1990-luvun alkupuolelta asti. Olen keikoilla tanssinut aina Screaming Thundersin soittoon, ja samoin olen kirjoittanut aina Eppu Normaalille.

Kirjenuotoisen päiväkirjani säilyneet tekstit kattavat puolisen-toista tuhatta sivua vuodesta 1992 lähtien tähän päivään asti. Ajoittain suurempi, ajoittain pienempi osa on lähetetty kirjepostissa kulloinkin lukijaksi asemoidulle henkilölle.

Näiden tekstien kirjoittamisen aikana – ja näidenkin kirjoittamisen ansiosta, yksityisen kirjoittamisen vapaassa harjoitustilassa – olen vartunut ammattikirjoittajaksi, tietokirjailijaksi ja kriitikoksi.

Harjoitusmateriaalista kirjaan, julkiseksi esitykseksi, on valikoitunut kirjoituksia kymmenen vuoden ajalta kolmenkymmenen kirjoitusvuoden loppupuolelta. Olen karsinut ja stilisoinut kaiken kirjaa varten ja täydentänyt jotain kirjoittamalla rivien väliin lisää. Tekstien ajoitus on säilytetty, jokainen teksti on alun perin kirjoitettu päiväyksensä aikaan. Samoin on säilytetty kirjoituksen puhekieltä jäljittelevä tyyli ja kanssapuheelle ominainen polveileva rakenne.

Nyt julkaistavissa teksteissä vuosilta 2009–2019 kerron retkistäni noin kuudellekymmenelle Eppu Normaalin keikalle tänä aikana. Olen usein tavannut soiton jälkeen keikkapaikalla Pantse Syrjän ja toisinaan Aku Syrjän. Kasvokkaiskohtauksia en kirjeissä juuri kertaile, mutta ne ovat kirjoittamisen viitetaustaa. Olen myös Eppu Normaalin Facebook-faniryhmän ylläpitäjiä helmikuusta 2010 lähtien.

Päiväkirjani vuosilta 2009–2019 on oheisteksti Suomen lavatanssi-kulttuurista tänä aikana tekemälleni tutkimukselle. Kirjan lopussa on luettelo julkaisuistani, joihin viitataan tekstissä.

Helena - Uong

HELSINKI 21.5.2009

4.4.2009 Helsinki, Vartiokylän työväentalo, Helenan
Riemujuhla

Miten meni viiskymppiset? Onneksi olkoon! Muistatko sä kymmenen vuotta sitten, kun Lähteenmäen Toni taisi leukailta sulle jotain bändin vanhimmuudestasi, mihin sä sanoit mulle, niinku että höh, ”paras ikä”. Mä sanoin, tai en sanonut kun oli ramppi välissämme sillä hetkellä, mutta kirjoitin, että puolta vuotta sua laajemmalla elämäkokemuksellani voin vain lisätä, että ainakin tähän mennessä. Miltäs nyt tuntuu? Ei ainakaan mulle muistu muuta mieleen kymmenen vuoden takaa, että voi voi sitä elämän parasta ikää juuri silloin. Elämä on ihmisen parasta aikaa, niinhän sanotaankin.

Oli aivan mahtavat mun Riemujuhlat täällä sun syntymäpäivänä! Pari kertaa mietin kun niitä pykäsin, leivoin leipiä ja keräsin salaattireseptejä ja silitin pöytäliinoja ja haalin kahvikuppeja ja laadin kutsulistoja ja niin edelleen, että miks mä tällaiseen rupesin, mutta kyllä kannatti. Oli kolme syytä riemuun, mun viiskymppiä syksyllä, joka juhla siirtyi koska mä olin niin kiinni kirjan tekemisessä silloin, ja kirja oli nyt valmis (noin suunnilleen, mutta nyt se on lopullisesti, 389 sivua oikoluettuna kahteen kertaan, menee painoon ensi viikolla ja ilmestyy kesällä SKS:n Tiede-sarjassa), ja musta oli tullut isoäiti, kun mustatukkainen Linnea-neiti syntyi joulukuussa. Yli sata ihmistä tuli juhliin, vajaa puolet mun koulu- ja opiskelu- ja muita kavereita ja runsas puolet sukulaisia, osa vielä sellaisia, joita mä en ole tavannut koskaan aikaisemmin, mun serkkuja, isän velipuolen lapset ja niiden lapset ja yksi lapsenlapsikin jo. Lähdin siitä, että mun kaikki sisarukset ja serkut perheineen ja lapsineen ja vanhempineen kutsutaan, ja siitä tuli jo kahdeksankymmentä henkeä, ja niistä suurin osa tuli myös juhliin, niin ei ollut järkeä ryhtyäkään mitään pienempää pitämään.

Hyvin lähti vähän kotikutoinen ja tosi riemukas ja rento tunnelma liikkeelle meidän Madame-tanssiryhmän esityksestä, jossa mä taisin olla nuorimpia tanssijoita, eikä voi sanoa että vähän nuorempi kuin vanhimmat siinä. Mutta tanssijathan elää ja tekee spagaatteja aamiaiseksi yleensä noin satavuotiaiksi. Ajattelin jatkaa tätä rataa niin mäkin venytän spagaatin ehkä jo seitsemänkymmipisenä. Sitten syötiin, kaikki sekini oli itse tehtyä, ja kahvia ja kakkuja, kaikki eri ystävät toi eri kakkuja, se oli yleensäkin juhlan meininki. Puheita ja musiikkiesityksiä ja lopuksi tunti tanssia, tai pari tuntia, Otson bändin johdolla, mutta se meni vähän Orman bändiksi. Jukka Ormanhan on nykyään mun Saska-veljen tyttären uus isäpuoli, jos tätä saanaa voi käyttää, ja juhlassa niiden veljentyttären äidin avecina. Anjuska piti hienon juhlapuheen, se oikein ujosteli aluksi ilmoittaessaan, että kun on kirjailija, on kirjoittanut puheensa ja lukee sen, mutta ujostelu unohtui puheen edetessä, kun kantavaksi teemaksi osoittautui ”liha”, joka meidät kaksi yhdistää, varsinkin (kirjailijaa vulgaarimmin ilmaistuna) niin sanottu napakälvisyytemme, yhteisiä ystäviämme muistaen.

Mun kahden Unkari-serkun perheet esiintyi perheorkestereina ja kuultiin sykähdyttävän hauskoja ja muistorikkaita lauluja, muun muassa meidän äidin isoisan sanoittama Unkarien synttärilaulu, joka lauletaan aina meidän kaikilla synttäreillä. ”Meidän Helena, meidän Helena ompi veitikka. Keittiössä hyörii, kammarissa pyörii, kyllä hän osaa, kyllä hän osaa kirjaa lukea.” Viimeisten tuntien tanssiosuus käynnistyi Orman showlla, Jukka soitti ja lauloi ensin jotain Dylanin biisejä ynnä muuta ja sen piti olla siinä, kun Otson bändin hieno laulajatar astui remmiin. Otso sanoi hyvin, että Orma ei niinkun löytänyt paikkaansa yleisön joukosta, kun se hyppäsikin oman settinsä jälkeen takaisin lavalle ja skeba töihin. Mua ihmetyttää eniten se, että ne ei olleet treenanneet mitään Orman kanssa eikä edes tavanneet, vaan Otso ja Orma oli vaan keskustelleet Facebookissa, että mitä ne ehkä soittaisi. ”Muumioiden tanssimusiikkia” niin kuin